

Sygn. akt IV KK 77/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący)

SSN Piotr Hofmański (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Dorota Szczerbiak

w sprawie **A. R.**
skazanego z art. 279 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
w dniu 8 kwietnia 2014 r.,
kasacji Prokuratora Generalnego
od wyroku Sądu Okręgowego w N.
z dnia 19 lutego 2009 r., sygn. akt .../09,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w L.
z dnia 10 grudnia 2008 r., sygn. akt .../08.

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w N. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 grudnia 2008 r., sygn. akt .../08, Sąd Rejonowy w L. uznał oskarżonego A. R. winnym tego, że w nocy z 27 na 28 marca 1999 roku w L.

dokonał kradzieży z włamaniem do budynku gastronomicznego własności J. C. w ten sposób, że po uprzednim wypchnięciu pilśni zabezpieczającej górną część ściany tylnej budynku przedostał się do części przeznaczony dla obsługi lokalu, skąd po dokonaniu penetracji zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze - bilon w kwocie 50 złotych oraz wyroby alkoholowe w postaci jednej butelki rumu, jednej butelki adwokata, jednej butelki wódki i jednej butelki koniaku, o pojemności 0,5 litra każda, powodując tym straty w łącznej wysokości 150 złotych na szkodę wymienionego pokrzywdzonego, tj. o przestępstwo określone w art. 279 § 1 k.k., i na mocy tego przepisu, przy zastosowaniu art. 18 § 1 pkt 2 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 5 lat.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości obrońca oskarżonego, który postawił zarzut obrazy przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 10 § 3 k.k. w związku z art. 54 k.k., w związku z art. 60 § 6 k.k., poprzez niezastosowanie tych przepisów i nieskorzystanie z możliwości nadzwyczajnego złagodzenia kary i wniósł o zmianę wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary ograniczenia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat. Sąd Okręgowy w N. po rozpoznaniu apelacji obrońcy, wyrokiem z dnia 19 lutego 2009 roku, sygn. akt .../09 utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

Wyrok Sądu Okręgowego w N. Prokurator Generalny zaskarżył kasacją na korzyść skazanego, w części, w jakiej utrzymano w mocy wyrok sądu I instancji w zakresie orzeczenia o karze, zarzucając mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 433 § 1 k.p.k. i art. 440 k.p.k., polegające na dokonaniu nienależytej kontroli odwoławczej i utrzymaniu w mocy, rażąco niesprawiedliwego wyroku sądu I instancji, wydanego z naruszeniem przepisów prawa materialnego, tj. art. 13 (w brzmieniu obowiązującym w dacie orzekania) w zw. z art. 18 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, w wyniku czego orzeczono wobec A. R. karę za czyn z art. 279 § 1 k.k. bez zastosowania instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary.

W konkluzji kasacji wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w N. do ponownego rozpoznania sprawy

w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna.

Niewątpliwe w sprawie jest, że A. R. popełnił przypisany mu czyn jako nieletni (zob. art. 1 § 2 pkt 1 w zw. z § 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich), zaś postępowanie przeciwko niemu wszczęte zostało po ukończeniu przez niego lat 18, zatem zastosowanie znalazł art. 18 § 1 pkt 2 u.p.n., na mocy którego właściwym do rozpoznania sprawy stał się sąd właściwy według przepisów Kodeksu postępowania karnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalono jednak pogląd, że przepis art. 18 § 1 pkt 2 u.p.n., ma charakter procesowy i nie zwalnia sądu od uwzględnienia zasad materialnoprawnych uregulowanych w u.p.n., a zwłaszcza w jej art. 2, art. 3, art. 5 i art. 13. Z treści tego ostatniego przepisu wynika, że wobec nieletniego, który dopuścił się czynu karalnego, ale w chwili orzekania ukończył 18 lat, wydając wyrok skazujący sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary (zob. wyrok SN z dnia 21 września 2011 r., III KK 234/11; wyrok SN z 3 września 1998 r., V KKN 301/98, Prokuratura i Prawo 1999, nr 5, poz. 18; wyrok SN z 1 czerwca 2008 r., V KK 158/06).

Co istotne, problem zaniechania przez Sąd Rejonowy nadzwyczajnego złagodzenia kary był podniesiony w apelacji obrońcy i – niezależnie od niepoprawnego wskazania przez obrońcę naruszonych norm prawa materialnego – niewątpliwie leżał w zakresie rozpoznania Sądu Okręgowego. W tym stanie rzeczy Prokurator Generalny trafnie dopatrywał się w postępowaniu Sądu Okręgowego rażącego naruszenia art. 440 k.p.k. Utrzymanie w mocy wyroku Sądu Rejonowego zapadłego z naruszeniem obowiązku nadzwyczajnego złagodzenia kary, niewątpliwie należało uznać za rażąco niesprawiedliwe, a wyrok stosownie do dyspozycji tego przepisu uchylić lub zmienić. Niezastosowanie przez Sąd Okręgowy art. 440 k.p.k. miał oczywisty wpływ na treść zaskarżonego wyroku, co czyni zasadnym uwzględnienie kasacji, jako oczywiście zasadnej, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W ponownym postępowaniu Sąd Okręgowy weźmie przy wymiarze kary pod uwagę brzmienie art. 13 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w

sprawach nieletnich, co skutkować powinno wymierzeniem skazanemu kary poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia. Sąd Okręgowy będzie miał na uwadze także to, że kasacja wniesiona była na korzyść oskarżonego, w związku z czym przy ponownym orzekaniu wiąże zakaz *reformationis in peius*.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.